



19.10.2022

Hyvinkään kaupunki/ Kirjaamo  
PL 86  
05801 Hyvinkää

## **Keski-Uudenmaan aluevastuumuseon lausunto Hangonsilta 1b asemakaavan muutoksesta**

HEL 2022-011269 T 10 03 01

Hyvinkään kaavoitus on pyytänyt Keski-Uudenmaan aluevastuumuseon lausuntoa Hangonsilta 1 b asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja asemakaavaluonnoksesta. Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo arvioi kaavahanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt antaa seuraavan lausunnon.

Suunnittelualue sijaitsee Hyvinkään keskustassa Hangonsillan asuinalueen ensimmäisen vaiheen länsipuolella. Alue rajautuu kaakossa Hangon rataan, lounaassa kaavoittamattomiin alueisiin, lännessä Rauhanmäenpuistoon ja rakentumattomaan Rauhanmäenpolkuun, luoteessa Läntiseen yhdystiehen ja koillisessa Hangonsillan ensimmäisen asuinalueen asuinkortteleihin. Alueen pinta-ala on n. 5 ha.

Suunnittelualue kuuluu laajempaan Hangonsillan alueen kokonaisuuteen, jonne on tarkoitus osoittaa Hyvinkään keskustaa laajentava ja kaupunkirakennetta eheyttävä asuinalue lähipalveluineen. Nyt suunnittelun kohteena on Hangonsillan kolmas osa-alue, joka sijoittuu ensimmäisen asuinalueen länsipuolelle. Kaavaprosessissa tutkitaan mahdollisuutta kahden asuinkorttelin sekä pysäköinti- puisto- ja katualueiden sijoittamiseksi alueelle.

Hangonsilta sijoittuu Hyvinkään rautatieaseman läheisyyteen, entiselle ratapiha-alueelle. Alue on suurimmaksi osaksi täytettyä suoaluetta (Terrisuo), jolle on sijoittunut Hangonrataa sekä purettuja Karkkilan ja Usmin ratoja palvelleita kuormausraiteita. Alueella on toiminut myös teollisuuslaitoksia ja varastointia, minkä johdosta pintamaakerrokseen on jäänyt paikallista pilaantumista. Teollisuus- ja rautatietoimintojen vähitellen poistuttua alue jäi satunnaiseen ulkoilukäyttöön lukuun ottamatta koillis- ja lounaisosia, joissa sijaitsee toimisto- ja liikerakennuksia (ns. Rentton ja Kalevankadun alueet).



19.10.2022

#### Alueen historiaa:

Alue tunnettiin nimellä Terrisuo (Teerisuo). Kun Hyvinkään aseman pohjoispuolelta alettiin rakentaa 1870-luvun alussa pääradasta erkanevaa uutta ratayhteyttä Hankoon, suota ryhdyttiin täyttämään tavaraliikenteen käyttöön ja varastointiin. Alueella sijaitsi mm. Kytäjän höyrysaahan varasto. Alueella oli myös pienimuotoista teollisuustoimintaa (sahoja, betonivalimo, romuliikkeitä.) Suoalueen luoteisreunaan nousi vuonna 1928 August Väisäsen kenkätehdas, jonka Rentto-suku osti 1930-luvulla. Tehdasrakennusta on laajennettu useassa vaiheessa. Toiminta päättyi 1990-luvulla, ja 2000-luvun alussa se korjattiin pääosin toimistokäyttöön. Tilat ovat olleet pääosin kaupungin eri toimialojen käytössä, ja tällä hetkellä sinne on keskitetty sosiaali- ja terveystalvia.

Ratapihatoiminta alkoi hiipua Karkkilaan johtavan kapearaiteisen radan liikenteen loppumisen ja radan purkamisen jälkeen 1969. Tämän jälkeen aluetta on moneen otteeseen kaavailtu uuteen käyttöön, yleensä kerrostaloasumiseen (yleissuunnitelmat 1974 ja 1982) ja mm. kaupan suuryksiköiden sijoituspaikkana (yleissuunnitelma 1982). Alueen nykyinen suunnittelu on alkanut keskustaajaman osayleiskaavan laatimisesta (2005 – 2012), jossa alue esitetään pääasiassa uudeksi asuinkerrostalojen alueeksi. Osayleiskaavaan esittämän ratkaisumallin pohjalta järjestettiin yleinen ideakilpailu alueen tulevasta rakentamisen tavasta. Suunnittelu on jatkunut kilpailun voittajatyön, Arkkitehtitoimisto Petri Rouhiainen Oy:n suunnitelman pohjalta.

#### Maisema:

Maisemallisesti merkittävin elementti alueella on Hangonradan ja sen jäljellä olevien sivuraiteiden ympärille jäänyt avoin maisematila, jonka yli avautuu näkymä Hyvinkäänkadulle ja valtakunnallisesti arvokkaalle Rautatiemuseon alueelle.

Hangonsillan alueelle on rakentunut ensimmäinen asuinalue, joka muodostuu kahdesta kerrostalokorttelista. Alueelle on rakentunut myös Kipinä-talo, jonka tiloissa toimii Hyvinkään lukio ja Hyvinkään Opisto. Hangonradan ylittävä kevyelle liikenteelle tarkoitettu Vanhankirkonsilta valmistui vuonna 2021, ja yhdistää Hangonsillan alueen kiinteämmin Hyvinkään keskustaan.

#### Rakennusperintö:

Suunnittelualue on rakentamaton. Hangonradan toisella puolella sijaitsee valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön, Hyvinkään rautatieasemat, kuuluva Hyvinkää – Hanko pääteaseman alue, jossa toimii Suomen rautatiemuseo. Siihen kuuluvista rakennuk-



19.10.2022

sista entinen Hangonasema ja tiilinen veturitalli ovat radan varressa, suunnittelualueetta vastapäätä. Suunnittelualueen länsipuolella Rauhamäen kupeessa aiemmin olleesta Pyhäjärvi-yhtiön työväenasutuksesta on jäljellä yksi mökki.

Alueen koillis-/itäpuolella sijaitsee asuinkerrostalojen alue. Alueen rakennukset ovat pääasiassa vaaleita tai punatiilisiä, hillittyjä, 5-6-kerroksisia asuinkerrostaloja. Läntisen yhdystien ja Hangon radan varrelle on toteutunut korkeampia, 7-8-kerroksisia maamerkkimäisiä rakennuksia (ns. Hangonsillan aloituskorttelit). Läntisen yhdystien toisella puolella sijaitseva Kirkkari on rakennettu 1970-luvun lähiörakentamisen periaatteiden mukaisesti väljäkästi sommiteltuina matalina lamellikerrostaloina ja hieman korkeampina pistetaloina. Alue on mukana kulttuuriympäristön hoitosuunnitelmassa yhtenäisen elementtirakentamisen aluekokonaisuutena.

Aluevastuumuseo pitää tärkeänä, että rakentamisesta huolimatta Hangon radan länsipuolelta säilyy avoimia näkymiä radan itäpuolelle rautatiemuseon ympäristöön.

Lisätiedot

Sari Saresto, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 36483  
sari.saresto(a)hel.fi

Kulttuuriympäristötiimi, kulttuuriympäristöpäällikkö



**Helsingin kaupunki**  
**Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala**  
Kulttuuripalvelukokonaisuus  
Kaupunginmuseo  
Kulttuuriperintöyksikkö  
**Kulttuuriympäristötiimi,**  
**kulttuuriympäristöpäällikkö**

**Lausunto**

4 (4)

19.10.2022

Sari Saresto  
projektipäällikkö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

**Postiosoite**  
PL 17401  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

**Käyntiosoite**  
Aleksanterinkatu 16  
Helsinki 17

**Puhelin**  
+358 9 310 1060  
**Faksi**  
+358 9 310 36664

**Y-tunnus**  
0201256-6

**Tilinro**  
fi0680001200062637  
**Alv.nro**  
fi02012566